

NOVI LIST

GORRO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 2466

"EL NUEVO PERIODICO"

REDACCION Y ADMINISTRACION: BUENOS AIRES, Lavalle 341, Esqr. 316

Leto I.

BUENOS AIRES, 23. DECEMBRA 1933.

štev 14

NAROČNINA: Za Juž. Ameriko in za celo leto \$ arg. 5.—, za pol leta 2.50.— Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs. LIST IZHAJA OB SOBOTAH

Sodelovanje Francije in Male antante

Skupno reševanje važnih evropskih vprašanj — Nemške in italijanske zahteve — Francoski zunanji minister Paul Boncour se pripravlja na pomembno potovanje

Pretekli teden je bilo opaziti v Evropi nad vse živahno diplomatično delovanje, predvsem v Parizu in Londonu. V ospredju razgovorov med različnimi evropskimi državniki sta v zadnjem času pred vsem dve vprašanji, ki sta v tesni zvezi s splošnim

bati večje število za vojaško službo sposobnih mož. Berlinska vlada je pripravljena sprejeti mednarodno nadzorstvo glede vojnega orožja in napol vojaških organizacij, a pod pogojem, da se takšnemu nadzorstvu podredijo tudi vse ostale države. Poleg tega bi rada videla, da se Saarska kotlina, kjer se ima vršiti v letu 1935 plebiscit, odstopi oziroma vrne Nemčiji brez takšnega ljudskega glasovanja. Če bi se te njene zahteve sprejele, vsaj v glavnem, bi Nemčija sklenila pogodbe o 10-letnem nenapadanju s Francijo, Poljsko, Češkoslovaško ter z ostalimi sosednimi državami.

Francoska vlada proučuje sedaj te nemške zahteve.

Važno dejstvo, ki ga treba podčrtati, je to, da se je pariška vlada odločila spet ojačiti stike z državami Male antante ter s Poljsko, stike, ki so se bili precej zrahljali zaradi znanega pakta četvorice.

Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš, ki uživa velik ugled v mednarodnih diplomatičnih krogih, je bil povabljen v Pariz, da skupno s Paul Boncour, zunanjim ministrom francoske vlade, prerešeta važna evropska politična vprašanja, in sicer ne samo v imenu češkoslovaške republike, marveč kot zastopnik vseh treh držav Male antante.

To pomeni v francoski zunanji politiki važen preokret oziroma povratek na prejšnjo pot tesnega sodelovanja s Češkoslovaško, Jugoslavijo, Poljsko in Romunsko.

Kakor je znano, je bil pakt četvorice dal povod, da so se tesni prijateljski odnošaji med temi državami in Francijo nekoliko ohladili. Mali sporazum in Poljska nikakor niso mogli pristati na nekakšno vrhovno vodstvo četvero večjih evropskih držav, kot ga je predvidevala Mussolinijeva rimska pogodba, Francija pa tedaj skoro ni mogla drugače postopati, nego je. Okrog rimskega pakta so bili Italijani tako spretno organizirali veliko reklamo, da je izgledalo, ko da se bo svet zrušil, če se pakt ne bo sklenil. Če bi se bila Francija takrat bolj upirala Mussolinijevim načrtom, nego se je, bi bilo izgledalo, kakor da je ona tista država, ki ne mara miru in onemogoča vsak sporazum za lepo in mirno sožitje narodov v Evropi. Navdušenje za rimski pakt se je med tem samo po sebi poleglo in je položaj danes nekoliko drugačen. Vse kaže, da hoče Francija v evropski politiki složno nastopati z ojačeno Male antanto in z

močno Poljsko republiko, poleg tega pa še sporazumno z Rusijo.

Da bi se te vezi bolj okrepile, je Paul Boncour sklenil obiskati Varšavo, Bukarešto, Beograd in Prago, sovjeti pa so ga povabili, naj ob tej priliki posesti tudi Moskvo. Ni izključeno, da se državniki tekom teh posetov ne bodo pomenili tudi o razširjeni balkanski zvezi, za katero se še vedno vodijo živahna pogajanja.

Mnogi so prepričani, da bi velik blok držav, ki bi složno nastopale v Evropi, še najbolj za-

PREMIRIJE V CHACU

Skupnim prizadevanjem komisije Zveze narodov ter delegatov na vseameriški konferenci, ki zboruje v Montevideu, se je končno posrečilo prepričati Paragvajce in Bolivijce, da so sklenili v torek premirje, ki naj bi trajalo vsaj do 30. decembra t. l. in tekom katerega naj bi se napele vse sile, da se brez nadaljnega prelivanja krvi reši chacovski spor. Zadnje besedo naj bi izreklo razsodišče v Haagu.

Gotovo so k sklenitvi tega premirja pripomogli tudi dogodki poslednjih tednov na bojišču v Chacu, kjer so Paragvajci dosegli veliko zmago. Ameriška javnost je z velikim zadovoljenjem sprejela vest o premirju, ki naj bi bilo uvod v končno sklenitev miru, vendar pa so v zadnjem hipu nastopili zapletljaji.

Bolivijci obdolžujejo Paragvajce, da so premirje prekršili, ker da so zasedli še po uri, ki je bila določena za prenehanje vojnih operacij, nekatere "fortine", ki so jih bili Bolivijci zapustili. V Montevideu se sedaj vodijo pogajanja, ki naj odstranijo še to zadnje oviro, ki je nastopila povsem nepričakovano.

KOLIKO DUŠ ŠTEJE BUENOS AIRES

Glasom najnovejših podatkov Glavne občinske direkcije za statistiko, je šlo glavno mesto Argentinijske dne 30. septembra t. l. dva milijona, dvesto osem tisoč štiristo šest in osemdeset prebivalcev.

delo za gospodarsko rešitev Evrope iz sedanjih velikih stisk.

Tudi glede drugega aktualnega vprašanja, glede italijanskih predlogov za preureditev Družbe narodov, sta razpravljala dr. Beneš in Paul Boncour na svojem sestanku v Parizu. Izrazila sta prepričanje, da globokih sprememb v določbe pakta Družbe narodov ni mogoče uvesti, pač pa da bi se lahko poslovanje ženevske organizacije tako preuredilo, da bi Zveza mogla uspešneje delovati.

Tardieu

gotovil mir in odpravil ono večno negotovost glede nadaljnega razvoja prilik na evropski celini, negotovost, ki se v zadnjem času vedno bolj veča.

Takšnega mnenja je na primer tudi bivši francoski ministrski predsednik Tardieu, ki je te dni v nekem članku priporočal svoji vladi, naj okrepi zvezo s prijateljskimi državami v Osrednji Evropi in na Balkanu, tako da bo lahko nastopala v imenu 150 milijonov evropskih prebivalcev ter mogla Hitlerju brez posebnih komplikacij sporočiti, "da ni angeljček in tudi ne zlomek". Takšna močna zveza bi bila najboljše jamstvo za mir, pa bi se tedaj lahko začelo tudi

Tudi nemški fašizem vcepja mladini militaristični duh: Ena izmed številnih parad, ki so sedaj v Nemčiji na dnevnem redu

SREČEN BOŽIČ!

"Novi list" želi vsem svojim naročnikom in čitateljem, pa tudi vsem drugim našim rojakom srečne in vesele božične praznike!

RAZNE VESTI

Švicarski senat je odobril kredit v znesku od 82 milijonov frankov, ki ga je zahtevala vlada v svrhu nujne preuredbe državne obrambe. Minister Minger je izjavil, da je takšna preuredba nujno potrebna za to, da se bodo v slučaju kakšne vojne prepričali vpadi tujih vojsk na švicarska tla. Kakor se bodo čitatelji še spominjali, so svoj čas krožile vesti o nemških načrtih za vpad nemške vojske preko švicarskega ozemlja na nezavarovani del francoske meje.

Za novega predsednika švicarske konfederacije za leto 1934 je bil izvoljen dr. Marcel Pilet-Golas.

O napredovanju ruske aeronavtičke se je zelo laskavo izrazil francoski minister za zrakoplovstvo Pierre Cot. Rekel je, da bodo Rusi čez pet let imeli več letal, nego vse druge evropske države skupaj.

Dr. Grau San Martín sedanji predsednik Kube, je izjavil, da bo njegova začasna vlada vodila državne posle do 20. maja prih. leta. Tega dne bo predložila svojo ostavko ustavodajni skupščini.

V Havani, na Kubi, je množica pristašev sedanje vlade napadla tiskarno in uredništvo opozicijskega lista "El País" ter zažgala poslopje.

Štiri voditelje irskih fašistov, med njimi gen. O'Duffyja, njihovega "duceja" je irka policija aretirala: ko so imeli neko javno zborovanje. Kakor smo že poročali, je irska vlada razpustila organizacijo "modrih srajc".

Francoski finančni minister je izjavil v senatu, kjer se vrši razprava o državnem proračunu, da vlada nikakor ne misli na inflacijo. Izrazil je prepričanje, da se bosta tekom prihodnjega leta stabilizirala tudi dolar in funt šterling.

Skupina 28 francoskih letal, ki je preletela 25 tisoč kilometrov dolgo pot po francoskem kolonijalnem ozemlju, je v ponedeljek srečno zaključila svoj polet.

Vlado so menjali na Španskem. Prejšnji kabinet je podal ostavko, ker je smatral, da se je z pričetkom poslovanja nove zbornice končala njegova naloga. Novo vlado vodi Lerroux.

Dve miliji dolg predor pod reko Mersey, ki je stal osem milijonov funtov šterlingov, so otvorili pretekli dne na Angleškem. Služil bo prometu med Liverpoolom in Birkenheadom.

Veliko vohunsko organizacijo so odkrili na Francoskem. Vodila jo je baje neka ženska, madama Stahl. Policija, ki je že več mesecev pazila na osumljene osebe, je izvršila 15 aretacij. Trije aretiranci so Francozi, ostali pa so tuji podaniki. Kakor poročajo listi, je med njimi tudi srbski novinar Dušan Nafandić.

Dr. BENEŠ

političnim položajem v Evropi ter z ohranitvijo miru v onem delu sveta.

Ti dve vprašanji sta: Nemške zahteve glede oboroževanja ter italijanski predlogi o preureditvi Družbe narodov.

Glede prvega vprašanja so te

Francoski zunanji minister Paul Boncour

dni prodrle v javnost prve podrobnosti o Hitlerjevih zahtevah. Nemški predlogi na podlagi katerih bi bila hitlerjevska vlada pripravljena obnoviti s Francijo neposredna pogajanja, ki naj bi ugledila pot za povratek Nemčije v Družbo narodov, so v glavnem sledeči:

Nemška vojska, ki po versailleski mirovni pogodbi ne more šteti več ko sto tisoč mož, naj bi se ojačila tako, da bi štela tristo tisoč vojakov, poleg tega pa naj bi se skrčila tudi doba vojaškega službovanja, ki znaša sedaj sedem let. Nemci bi tako mogli v krajšem času izvež-

ARGENTINSKE VESTI

Olajšave za nakazovanje denarja

Pristojbina na nakazila odpravljena

Argentinska vlada je spet naredila nov korak na poti do vedno večje svobode v trgovanju z devizami.

Kakor je znano, so izvozniki dolžni prodajati tuja plačilna sredstva, ki jih dobijo za eksportirano blago od svojih kupcev. Finančni minister je sedaj odredil, da se devize, izvirajoče od takšnih pošiljatev blaga, ki ne predstavljajo rednega izvoza, lahko svobodno prodajajo na trgu s posredovanjem bank in pooblaščenih agentov. Na takšen način se smejo odslej svobodno prodajati tudi tuji bankovci.

Nakazila zasebnikov niso več podvržena omejitvam. Dovoljenje ni več potrebno. Kontrolna komisija bo jemala še nadalje v obzir samo takšne prošnje, ki se nanašajo na nakazila, katera ne presegajo mesečnih 200 pesov, pa bo za takšna nakazila od časa do časa določala tečaj v skladu s prilikami na tukajšnjem denarnem trgu.

Torej: Izseljenec lahko pošlje denar v domače kraje na dva načina: brez dovoljenja, ali pa z dovoljenjem.

V prvem slučaju mu banka določi tečaj in izvrši takoj nakazilo.

V drugem slučaju pa mora vložiti potom banke prošnjo na kontrolno komisijo in je komisija ona, ki izda dovoljenje in odloči, po kakšnem tečaju se mora nakazilo izvršiti. Po tem tečaju, ki je gotovo ugodnejši nego oni "prosti", katerega zaračunajo banke, ni mogoče poslati več ko 200 pesov na mesec.

Opozoriti moramo še naše čitatelje, da je vlada objavila v petek zvečer dekret, s katerim se ukinja 5-oziroma 10-odstotna pristojbina na denarna nakazila zasebnikov, ki je bila uvedena s posebnim zakonom, objavljenim pred par meseci.

PROSLAVA KRALJEVEGA ROJSTNEGA DNE

Povodom rojstnega dne kralja Aleksandra se je vršil slavnosten obred v tukajšnji rusko-pravoslavni cerkvi, kateremu je sledilo sprejemanje na tukajšnjem kr. poslanstva. Veliko število članov naše tukajšnje kolonije je prišlo izročat čestitke odpravniku poslov dr. Dragutinoviču, ki je ob tej priliki imel tudi priložnost govor, za katerega je žel mnogo odobranja.

Beležiti moramo tudi razveseljivo dejstvo, da so se letos, povodom kraljevega rojstnega dne, pozanimali za Jugoslavijo tudi drugojezični listi. "La Nación", velikí buenosaireški dnevnik, je objavila zanimiv članek, izpod peresa ge. Milice D. Hočevarjeve, o našem narodu, o njegovih šegah in navadah ter o drugih zanimivostih, pa so ta članek spremljale tudi zanimive slike.

Celo vrsto drugih, priložnostnih člankov, ki jih je spisal predsednik Jugoslovanske izseljeniške zaščite g. T. Milič, so pa objavili naslednji listi: argentinski dnevnik "El Diario", avstrijski tednik "Austria Presse", poljski tednik "Pobudka" in "Jugoslavija".

POIZVEDOVANJA

Jugoslovansko kr. poslanstvo v Buenos Airesu, ul. Charcas 1705, išče naslednje osebe:

Luko Sušnica, ki je svoj čas živel v mestu Santa Coloma; Viktorja Alago iz Dubrovnika; Milovana Golubovića iz Oraha, pred časom živečega v Bella Vista (Urugvaj); Blaža (Vlaha) Vitezića iz Splita.

Kdorkoli bi kaj vedel o teh osobah, je naprošen, da to javi Konzularnemu oddelku tukajšnjega poslanstva.

DRUŠTVENIVESTNIK

SAJ NISTE POZABILI

da se bomo v ponedeljek, na božič, našli na božičnici naše prve slovenske osnovne šole. Prireditev, pri kateri bodo vse točke izvajali naši malčki, ki se že nekaj mesecev marljivo učijo tudi materinskega jezika, se bo vršila v prostorih sokolskega društva "La Paternal", ul. Donato Alvarez 1486.

JUGOSLOVANSKI PATRONAT ZA BREZPOSELNE

Dasi deluje komaj mesec dni, je Jugoslovanski patronat, kakor poroča zadnja številka "Jugoslavije", zaposil do sedaj že preko 80 brezposelnih naših izseljencev, razdelil 290 obedov, več prenočišč, nekaterim pa dal tudi obleko in obutev, na tudi nekaj denarja takšnim, ki niso imeli za vožnjo, da bi se lahko odpeljali na delo.

Na predlog predsednika g. T. Miliča, je upravni odbor Jugoslovanske izseljeniške zaščite sklenil, da bo razdelil za božič 1000 kosil med brezposelne delavce, in sicer v počastitev rojstnega dne kralja Aleksandra. Kosila se bodo delila v naslednjih krajih:

Comedor Económico, ul. Tucumán 443, Comedor Económico ul. Necochea, esquina Lamadrid, na Boki: v almacentu "Siete Idiomas" v ul. Ing. Huergo na Dock Sudu ter v restavraciji gda. Živca v ul. Osorio 5085, na Paternalu. Boni za ta kosila se dobe v uradu Jugoslovanskega patronata, ki ima svoj sedež v ul. Reconquista 268, pisarna števil. 29.

NOVI ODBOR JUGOSLOVANSKEGA KLUBA

Jugoslovanski klub je imel ta teden občni zbor, na katerem je bil izvoljen nov odbor, ki ga sestavljajo naslednji gospodje:

Predsednik dr. Est. Buljevič; I. podpreds. Simon Gjurković; II. podpreds. M. Vukasović; glavni tajnik inž. L. D. Vukasović; podtajnik dr. V. Buljevič; zapisnikar A. Kolungija; blagajnik dr. N. Perčić; podblagajnik arh. A. Pascual; odborniki: A. Gobić, N. Laghi, A. Huljić, J. Ostojić Tošković, dr. A. Cosulić, inž. F. Bosnić; namestniki: J. Lončarić, P. Bule, E. E. Lučić in R. Mikuličić.

CAL-CHAQUI

LA CAL HIDRAULICA INSUPERABLE
PREFERIDA POR SUS SOBRESALIENTES CONDICIONES

CASA MATRIZ:
L A V A L L E 385-91
U. T. 31 - Retiro 2005/6
BUENOS AIRES

SECCION ROSARIO:
27 DE FEBRERO 1089
U. T. 5771
ROSARIO

CERKVENI VESTNIK

CERKVENI KOLEDAR

24. december — četrta adventna, kvartna nedelja posebej posvečena molitvam za dobre duhovnike — slovenske božje službe po navadi dopoldne ob desetih in popoldne ob štirih. Današnji večer je sveti večer s polnočno božjo službo.

25. december — ponedeljek — sveti dan, spomin rojstva Gospoda našega Jezusa Kristusa.

26. december — torek — praznik prvega mučenca, svetega dijakona Štefana.

27. december — sredo — spomin svetega Janeza Evangelista, učenca, apostola in ljubljenca Gospodovega.

28. december — četrtek — spomin svetih nedolžnih otrok, ki jih je dal poklati kralj Herod v Betlehemu in vsej okolici, da bi se iznebil novorojenega Odrešenika, ki ga je napacno smatral za svojega kraljevskega tekmeča.

29. december — petek — spomin svetega angleškega škofa Tomaža, ki se je češče in odločno uprl brezbožnim postavam kralja Henrika II. Nekateri kraljevi dvorjani so mislili, da se bodo posebej prikupili kralju, če svetega škofa napadejo in umore, kar so res izvršili, ko je svetnik dne 29. decembra 1171 ravno opravljal večerno molitev v svoji škofijski stolnici Kentska stolna cerkev je bila daleč na okrog oškropljena z možgani svetega moža.

30. december — sobota — spomin svetega škofa Liberija.

31. december — nedelja božične osmine, zadnji dan leta 1933 — slovenske božje službe na Paternalu, Avalos 250, po navadi ob desetih dopoldne in ob štirih popoldne.

CERKVENA KRONIKA

Slovenska pridiga in slovensko petje pri deseti maši, kakor tudi popoldanska božja služba je morala izjemoma zadnji dve nedelji odpasti zaradi romanja v Luján. Za naprej bomo spet imeli ob navadnem času redno vsako nedeljo bodisi dopoldansko bodisi popoldansko božjo službo.

Vsako nedeljo je posebno pred sveto mašo in po maši prilika za spoved.

Obojno romanje v Luján je izpadlo v splošno zadovoljnost in je bilo obojno številno obiskano. Drugega hrvatsko-slovenskega romanja pod vodstvom gospoda odvetnika dr. I. A. Martinolića (okrog 800 romarjev) se je udeležil tudi celoten slovenski cerkveni pevski zbor in nam lepo prepeval, za kar se mu najlepše zahvaljujemo.

Bratovščina živega rožnega venca ima svoje ustanovno zborovanje, kakor je bilo že javljeno, v nedeljo dne 24. decembra po deseti maši in po popoldanskih večernicah. Vsi vpisani bratje in sestre (doslej 79 bratov in 193 sestre, torej skupno 182 priglasencev) so vladno vabljeni, da se tega ustanovnega zborovanja udeležijo. Ponavljamo, da se morejo prigrasiti bratovščini tudi Slovenci izven Buenos Airesa, čeprav se ne bodo mogli udeleževati nobenih skupnih pobožnosti in bodo z bratovščino samo v pisni zvezi.

Zakrament svetega zakona sta sklenila Marija Krkoč in Jožef Kogoj pred pričama Petrom Mozetić in Angelom Krkoč.

Zakrament svetega zakona sta sklenila Marija Smajla in Franc Tomšič pred pričama Jožefom in Antonijem Simčić.

V župniji Villa Urquiza sta sklenila zakrament svetega zakona Franciška Kodarin in Angel Kavrečić pred pričama Justom in Jožefom Kavrečić.

PRIHODNJA ŠTEVILKA "NOVEGA LISTA"

bo izšla za novo leto v povečanem obsegu in bo prinesla mnogo zanimivega gradiva. Že sedaj opozarjamo nanjo vse naše rojake.

NOV POKRAJINSKI MINISTER
Za novega notranjega ministra pokrajine Buenos Aires je bil imenovan, na podlagi sklepa pokrajinske senata dr. Raúl Díaz.

DEPORTIRANI "CAPO"

Giovannija Galiffija, zloglasnega poglavarja Mafije iz Rosaria, ki je zadnje čase bil v Montevideu, s urugvajске oblasti deportirale v Italijo, od koder je bil prišel.

Instituto Médico Moderno

Ta zavod je edini v Buenos Airesu, ki ne razpolaga samo z najmodernejšimi napravami za zdravljenje bolnikov, marveč jih tudi pregleda z X-zarkii ter jim analizira kri in seč

KAPAVICA — z vsemi njenimi komplikacijami: Hitro in sigurno zdravljenje potom elektrolize.

SIFILIS — 606-914. Periodične Wassermannove analize

KOŽNE BOLEZNI — Zdravljenje ekzema in sraba

REVMATIZEM — Zdravljenje po najnovejših načinih z injekcijami in z žarkii

ŽENSKÉ BOLEZNI — Tok, nerednosti pri čiščenju. Bolnice sprejemamo v posebnem oddelku.

GRLO — NOS — UŠESA

PREGLED: 2 PESA

V tej ceni so vključena tudi zdravila in analize

SPREJEMAMO

od 10. do 12. in od 14. do 21.

Ob nedeljah in praznikih pa samo od 10. do 12.

347 - SUIPACHA - 347

BANCO DE LAS AMERICAS

San Martín 429 — Buenos Aires

Denarna nakazila

za Jugoslavijo, Italijo in vse evropske države izvršujemo brez davka, najceneje in najhitreje

Zahtevajte pojasnila

v Jugoslovanskem oddelku

Postreženi boste v našem jeziku

Odd. "DEUTSCHE SCHIFFSAGENTUR"

41%
42%

SLOVENCI DOMA IN DRUGOD

VESTI IZ DOMOVINE

UREDBA O ZAŠČITI ZADOLŽENIH KMETOV

Na seji kluba Jugoslovanske nacionalne stranke, ki se je vršila 22. novembra v Beogradu, je predsednik ministrskega sveta dr. Srškić poročal obširno o gospodarskem programu vlade. Pojasnil je razne uredbe, katere je vlada pripravila. Najvažnejša med njimi je uredba o zaščiti zadolženih poljedelcev, ki je stopila v veljavo že naslednjega dne, in ki določa v glavnem naslednje:

Za dolgove, kateri znašajo več kakor 1200 Din, je določeno v uredbi, da se morajo plačati v natančno ugotovljenih obrokih v teku dvanajstih let, seveda če se se kmet-dolžnik s svojim upnikom ni pogodil za kako daljšo dobo, kar bi bilo dolžniku v prid. Če imata torej kmet in njegov upnik med seboj za dolžnika ugodnejši dogovor, potem to določilo za tega dolžnika ne velja. Ako pa takega ugodnejšega dogovora med njima ni, se bo moral od sedaj naprej kmet-dolžnik ravnavati po tehle zakonskih določilih:

Ti dolgovi so razdeljeni v dve vrsti: ali kmet dolguje kakemu denarnemu zavodu (n. pr. domači hranilnici) ali pa kakemu zasebniku (svojemu sosedu). Ako je dolžan denarnemu zavodu, bo moral plačati prvi obrok dolga do 15. novembra 1934. Prvi obrok bo pa znašal 6 o/o dolžne vsote. Dne 15. novembra 1935 bo moral plačati drugi obrok, ki bo pa že večji, ker bo znašal 6,75 o/o dolžne vsote. Dne 15. novembra 1936 bo moral plačati tretji obrok, ki bo znašal že 7,65 o/o vsega dolga. Četrto leto bo znašal znesek, ki ga bo moral plačati, že 8,94 o/o, peti obrok bo znašal 10,76 o/o, šesti obrok 12,68 o/o, tako da bo dvanajsti obrok že 18,78 o/o. S tem bo kmet dolž v takih obrokih v teku dvanajstih let pri hranilnici poplačal.

Ako pa je kmet dolžan kakemu zasebniku (n. pr. sosedu), bo moral plačevati tudi v dvanajstih obrokih, ki pa so nekoliko manjši. Prvi obrok bo znašal 6 o/o, drugi 6,60 o/o, tretji 7,28 o/o, četrta 8,06 o/o, peti 8,84 o/o, šesti 9,75 o/o itd., tako da dvanajsti znaša 17,55 o/o. V te obroke so vračunane že obresti, katere bodo kmetje plačevali svojim upnikom. Kmet-dolžnik, ki je dolžan kakemu denarnemu zavodu, bo plačal 6,02 o/o obresti, kmet pa, ki je n. pr. dolžan le svojemu sosedu bo plačal le 3,54 o/o.

To so za kmeta nove določbe, po katerih se bo moral ravnavati in bo brezpogojno moral svoj dolg v teh obrokih plačati. Važno je, da opozorimo vse kmete na novo določilo, ki se glasi: Če kmet ne bo plačal treh že zapadlih obrokov, mu bo upnik smel njegovo premoženje pognati na dražbo. Kmečki dolžnik namreč, ki se teh določil ne bo strogo držal, bo izgubil ugodnosti zaščite, katera je sedaj v tem, da kmeta za njegove dolgove ni mogoče zarubiti.

Druge določila pa veljajo za manjše kmetove dolgove pod 1200 Din. Ta dolg pa mora kmet poplačati v treh enakih obrokih. Obrestna mera za te vrste dolgove sme znašati največ 7 o/o. Kdor pa ima take manjše dolgove (pod 1200 Din.) pri največ treh upnikih, plača te dolgove, ker ne presegajo 3600 Din. v petih enakih obrokih. Kdor je n. pr. dolžan sosedu A. 1000 Din, trgovcu B. 700 Din, obrtniku C. 800 Din, bo moral vsako leto plačati od skupnega dolga po 500 Din, poleg tega pa tudi 7 o/o obresti.

Od te zaščite so izvzeti dolgovi, ki izvirajo iz javnih dajatev, pristojbin, ter dolgovi do 500 Din. Nadalje so izvzeti iz te zaščite vsi dolgovi, ki jih je napravil kmet, ko je na upanje kupoval živež, obleko, obuvene pred 20. oktobrom 1931. Iz te zaščite so izvzeti tudi vsi dolgovi, ki jih je kmet napravil po 20. aprilu 1932, če se je zadolžil ali je dolžan plačati terjatev za vzdrževanje, kako kazni, poljsko škodo, plače poslom, obrtnikom itd.

Ta nova ureditev kmetovskih dolgov pomeni za kmeta olajšavo, v koli-

kor je znižana obrestna mera in v kolikor so bili obroki odplačevanja poprej za nje neugodnejši. Resna pa je stvar, kakor smo že rekli, če se dolžnik ne bo držal določenih obrokov. Pri tej zaščiti so pa na drugi strani neugodno prizadeti tisti kmetje, ki so svojim sosedom ali sami posodili denar ali pa ga vložili v hranilnico, ta pa kmetu. Za te kmete-upnike in za denarne zavode pomeni nova uredba znižanje obrestne mere. Pa tudi glavni ne bodo dobili nazaj tako hitro, če sta se z dolžnikom pogodila za prajšo dobo. Če bo upnik prišel v težavo in od svojega sosa, kateri mu je dolžan, ne bo dobil denarja, bo lahko upnik na ta svoj dolg dobil posojilo v znesku 50 o/o.

Bolgarski novinarji v Beogradu. Na povratku iz Nemčije v domovino, se je mudila 20. preteklega meseca v Beogradu skupina bolgarskih novinarjev pod vodstvom predsednika bolgarske novinarske organizacije Taneva. Sprejeti so bili prav lepo. V raznih govorih in izjavah so naglašali potrebo tesnega sodelovanja med Bolgarsko in Jugoslavijo. Ko so se naslednjega dne vrnili v domovino, jih je rad teh izjav napadlo glasilo Makedoncev, list "Makedonija", in se je rad tega vnela polemika med tem listom in "Mikom", "Pobedo" ter "Utrom". Zadnji trije so odločno začeli zagovarjati potrebo sporazuma med Bolgari in Jugoslovani, naglašali pa so pri tem, da so za takšen sporazum potrebne mnogo žrtve na eni in na drugi strani.

Nove stranke se snujejo v Jugoslaviji. V Novem Sadu se je koncem preteklega meseca vršilo pripravljeno zborovanje snujoče se Jugoslovanske socialistične stranke. Vodja bo najbrž glavni tajnik delavskih zbornic v Beogradu dr. Živko Topalović. — Tajništvo dr. Janjičeve radikalno-socialne stranke je izdalo poročilo, v katrem pravi, da se je dosegel v Zagrebu sporazum med predstavniki radikalno-socialne stranke in skupino ljudi, ki je nameravala ustanoviti jugoslovansko delavsko socialno stranko, po kateri bodo vsi ti ljudje stopili v Janjičevo stranko 14. pr. m. pa je napravil dr. Janjič sporazum tudi z Milenkem Vidovičem iz Sarajeva, ki je nameraval ustanoviti svojo "etično stranko". Po tem sporazumu bo tudi Vidovič z vsemi svojimi ljudmi stopil v Janjičevo stranko. On

je prevzel tudi vodstvo in organizacijo radikalno socialne stranke za Bosno in Hercegovino.

Trije tički so v Mariboru in drugih mestih prodajali navadne praške za kokain. Sodišče jih je obsodilo na kazen od 14 do 28 mesecev, a so vložili priziv.

Ponarejeni tisočaki so se pojavili v Ljubljani. Policija je uvedla preiskavo in baže ugotovila, da so ponarejeni bankovci prišli v Jugoslavijo iz inozemstva.

Huda železniška nesreča se je dogodila med postajama Kapelo in Orlovcem pri Brodu. Delavci so popravljali železniške prage. Vedeli so, da bosta kmalu privozi dva vlaka in sicer eden iz Broda, drugi pa od Kapele. Ker je bila gosta megla, niso mogli videti vlakov, znano jim je pa bilo, da privozi prej vlak z Broda. Začuli so ropotanje vlaka in so se vsi trije umaknili na tir, po katerem bi moral po voznem redu pozneje priti vlak od Kapele. Po nesrečnem slučaju pa so s postaje Kapele prej spustili vlak, imenovan "Lastavica", in ropotanje, ki so ga čuli, je bilo od tega vlaka. Zaradi goste megle niso zapazili, da so v nevarnosti; v tem hipu pa je že pridrvel vlak. Lokomotiva je vrgla Dokiča in Devetaka s proge in sta obležala hudo poškodovana, Mokroviča so pa kolesa razmesarila in je bil takoj mrtev. Oba hudo ranjena delavca so prepeljali v banovinsko bolnišnico v Brod, kjer je Devetak podlegel poškodbam, medtem ko se Dokič bori s smrtjo.

Medvedi raztrgali tri krave. V vasi Bjelašnici blizu Sarajeva so napadli trije medvedi krave kmeta Rista Subotičeva, ki jih je pasla njegova 12 letna hči. Na paši so se nenkrat pojavili trije medvedi, ki so skočili na krave. Prestrašena pastirica je pobegnila. Med begom se je obrnila nazaj in je videla, kako medvedi trgajo vsak po eno kravo. Deklica je poklicala starše, ki so pritekli, toda so se morali prav tako umakniti, ker niso imeli orožja.

Otrok padel v vodnjak. V sarajevskem predmestju Hrasni se je igral na dvorišču 18 mesecev stari Vlajko, sin železniškega sprevodnika Zdravka Tomiča, ki je med igro padel v vodnjak. Ljudje so sicer pritekli na pomoč in otroka izvlekli iz vodnjaka ter ga nesli k zdravniku. Toda bilo je že prepozno, ker je otrok kmalu zatem umrl.

VESTI S PRIMORSKEGA

GOSPODARSKI POLOŽAJ V ISTRI

Na seji Zveze fašističnih industrijskih sindikatov, ki se je vršila pretekli mesec v Puli, je glavni tajnik zveze Bruno Carneletti poročal o stanju istrske industrije. Iz njegovih besed je razvidno, da je to stanje zelo slabo in da se kriza prav posebno močno čuti v tvornicah konserv, v ribolovu, v industriji baušita in kamenja. Razen gradnje vodovoda, s katerim se je nekoliko zmanjšala brezposelnost, ni mogoče zabeležiti v Istri nobenega važnejšega javnega dela. Po njegovih navdabah je v Istri samo na polju industrije brezposelnih približno šest tisoč delavcev: dva tisoč petsto v Puli, sto v Labinju, šeststo v Izoli, ostali pa odpadejo na druga mesta. Naglašal je, da se morajo podopore brezposelnim zvišati ter je poročal, da je bil sprejet sklep, glasom katerega mora vsak zaposleni delavec odstopiti 0,30 od sto od svoje plače za podpiranje nezaposlenih

Prilike v Biljah

Kakor pišejo iz Bij, so letos pridelali precej krompirja in koruze, dočim je bil pa vinski pridelek zelo pičel in ga računajo približno na eno četrtino lanskega. Letošnje vino je tudi slabše. Vinogradniki, ki imajo še velike zaloge lanskega pridelka, upajo, da jih bodo sedaj prodali. Denarja je malo in občutijo ljudje radi tega pomanjkanje takšnih jestvin, ki jih morajo kupovati, kakor kavo, sladkor, sol in mast. V Biljah so večinoma vinogradniki, pravih kmetov je samo kakšnih deset, dasi živi v vasi okoli sto oseb. Splošni položaj se je v zadnjih letih močno poslabšal in je morala mladina v tujino služiti kruha. Mnogo deklet je šlo v Aleksandrijo, nekatere med njimi še prav mlade, drugi pa so krenili proti Ameriki. Včasih so ljudje našli nekaj zasluzka v opekarah, ki so pred vojno izvažale svoje proizvodnje večinoma v Ljubljano, a radi konkurence počiva delo v treh velikih opekarah že mnogo let.

Aretacije radi Arnaldovih drevesc
Pisali smo že, kako se je bilo zgodilo z Arnaldovimi drevesci v Vodicah. Oblasti so bile dale vsakemu kmetu po deset drevesc, da jih zasadijo, četvorici kmetov pa so neznanči čez nekaj dni vse posekali.

V prvih dneh novembra so prišli karabinerji ter odgnali Gabersnika Antona, Martina Rupeno in Ivana Juriševića. Sumijo jih, da so oni to naredili. Aretiranca so odvedli v tržaški Coroneo, kjer čakajo na proces. Jurišević je še mlad fant in neoženjen, ostala dva aretiranca pa imata ženo in deco.

Vojaške ceste

Novo vojaško cesto, ki se odcepi od one, katera pelje iz Sembij na Trnovo ter gre po pobočju Tabora nad vasmii Podstenje, Mereče, Ratečevo brdo in dalje do Št. Petra, so že dogradili. To cesto, ki gre od Št. Petra dalje do naprav na Dulah in od tam do vojaskega letališča pod Gaberkom, bodo zvezali z ono, ki pelje s Trnovega do vzožja Sneznika. Tako bo sta Kras in Sneznik neposredno zvezana po novih vojaških cestah, ki so (razen one, ki gre s Trnovega pod Sneznik) namenjene izključno vojaškemu prometu in je vsak drugi promet po njih strogo prepovedan.

Kazensko premeščanje

Na občinii v Jelšanah, kjer žive sami Hrvatje, ki ne poznajo italijanskega jezika, je bil nameščen neki človek, ki je ljudem v njihovem jeziku tolmačil naredbe in jim dajal pojasnila v zadevah, radj katerih so se obračali na občinski urad. To pa ni bilo prav podesetatu. Uradnika je zatožil pri prefektu na Reki, da govori z ljudmi hrvatsko. Sedaj so ga za kazen premestili nekam v Južno Italijo.

Kako se godi našim ljudem pri vojaških delih

Znano je, da pri onih vojaških napravah, ki so večje važnosti, ni zaposleni niti en sam domač delavec, ker jim italijanske oblasti ne zaupajo. Vse delo opravljajo samo Italijani. Pač pa so nekaj naših ljudi zaposlili pri gradnji cest in pri drugih manj "tajnih" delih. Med domačinom in med delavcem iz Italije pa je velika razlika. Domačin dobi le po L 1,30 na uro, italijanski delavec pa povprečno 2,30. Poleg tega pa so domačini pod stalnim nadzorstvom delovodij, ki jih zaposlijo pri najtežjem in najslabšem delu. Prav pristransko so stopovali tekom poletja, ko ni bilo pitne vode. Italijanski delavci je je imel, kolikor je hotel, domačini so pa dobili samo po en liter za ves dan.

Domače voznike, ki so s Trnovega prevažali gramoz in pesek za vojaške naprave, so prav slabo plačevali, da so komaj izhajali. Sedaj, ko se je delo končalo, so pa občine poslale voznikom plačilne naloge za takse, ki gredo od 150 lir naprej.

Smrtna kosa

V Skednju pri Trstu je umrl 75-letni Anton Lavrenčič. Pokojnik je bil mnogo let nameščen v škedenjskih plavžih, doma pa je bil iz Štandreže pri Gorici.

V Svečini pri Mariboru je umrl, v starosti 45 let, šolski upravitelj Josip Berce, doma iz Dornberga na Vipavskem. Od leta 1914. pa do 1928., ko je moral bežati čez mejo, je služboval v Oseku pri Šempasu, kjer so ga ohranili v spominu kot dobrega učitelja, občinskega tajnika, svetovalca in pevovodjo. N. v m. p.!

Z MIRNIM SRCEM SE LAHKO ZATEČETE

ZASEBNO KLINIKO

Calla Ayacucho 1584 U. T. 41 - 4985 Buenos Aires

V VSAKEM SLUČAJU

KO ČUTITE, DA VAM ZDRAVJE NI V REDU. NAŠLI BOSTE V NAŠI KLINIKI SPECIALIZIRANE ZDRAVNIKE IN NAJMODERNEJŠE ZDRAVSTVENE NAPRAVE

UPRAVITELJ NAŠ ROJAK DR. K. VELJANOVIČ

NAŠA KLINIKA JE EDINA SLOVANSKA KLINIKA, KI SPREJEMA BOLNIKE V POPOLNO OSKRBO, IN SICER PO JAKO ZMERNIH CENAH. IZVRŠUJEMO TUDI OPERACIJE

POSEBEN ODDELEK ZA VSE ŽENSKÉ BOLEZNI IN KOZMETIKO

Sprejemamo od 14. do 20. ure.

Nizka cena za posestva

Ker so ljudje na Primorskem močno zadolženi in je sploh veliko pomanjkanje denarja, gredo posestva prav po zelo nizkih cenah. V Ajbi pri Kanalu je bilo pred nedavnim prodano za pet tisoč lir obsežno posestvo, obstoječe iz sedem njiv, več travnikov, stanovanjske hiše ter drugih gospodarskih poslopij.

Spremembe ob meji

Sredi preteklega meseca so dobile vse obmejne miličarske postaje v Julijski krajini, razen onih, ki se nahajajo v neposredni bližini meje, brzojavno sporočilo, da so ukinjene. Tako bodo miličarji iz Barke, Ribnice, Čepna, Volč, Kala in iz drugih vasi odšli. Govorijo, da so menda premeščeni na francosko mejo.

Hudi davki na prašiče

V Vipavi imajo tako visoke občinske davke, zlasti na živino, da imajo v tem pogledu menda prvenstvo v Italiji. Tako morajo na pr. za vsakega prašiča, ki ga zakoljejo, plačati 100 lir pristojbine ter še 40 lir užitnine. Če bo šlo to tako naprej, bo težko najti kmeta, ki bo redil prašiča.

Rapalski dan v Jugoslaviji

Po vseh krajih Jugoslavije, pred vsem pa po Sloveniji in tam, kjer imajo primorski emigrantje svoja društva, so se vršile prireditve, manifestacije in predavanja povodom rapalskega dne. Potekle so dostojno in mirno. V veliki dvorani beograjske univerze se je vršilo veličastno zborovanje, na katerem je govoril tudi dr. Čok, predsednik Saveza jugoslovanskih emigrantskih združenj v Jugoslaviji. Govoril je o prilikah v Julijski krajini ter naglašal, da bi se še moglo misliti na to, da naj Italija obdrži one kraje, ko bi bila postopala s prebivalstvom pravično in pošteno. A tega ni storila. Njeno 13-letno vladanje dokazuje, da je Italija zgubila sleherno moralno pravo, da obdrži one pokrajine v svoji oblasti. Primorski emigranti zahtevajo revizijo rapalske pogodbe, ker je krivična in ker jo je jugoslovanska vlada morala sprejeti pod pritiskom, jugoslovanski narod pa je nikoli ni sprejel. Dr. Čok je izrazil prepričanje, da bo pravica prišla v danem momentu in mirnim potom do veljave, a da je za to potrebna bratska sloga vseh Jugoslovčanov.

Radi hude eksplozije v neki rotterdamski pralnici je mnogo delavcev in delavk izgubilo življenje.

PODLISTEK

MRKUN

(Nadaljevanje)

(12)

Dvoje velikih vrat je bilo v tej zgradbi in na obeh je bila pritrjena srebrno bliščeča ploščica. Naletel je na šoferja, ki je snažil svoje vozilo, poizvedoval nekaj in se nato vrnil v svoj urad, ne popolnoma zadovoljen, pač pa s prijetno zavestjo, da je na poti do zelo važnega odkritja.

Mr. Reeder je bil prava nadloga za uradnike v pisarni državnega pravdnika. Prihajal je ob neuradnih urah, povzročil, da so morali ostajati v uradu še preko urnika in večkrat je tudi prekinil posel delavcev, ki so čistili urade.

V trenutku ga je skrbela misel, da je morda naredil kakšen napačen korak tekom svojih preiskovanj ter da bi ga ta pomota mogla dovesti do mrtve točke. Da se bo pamiril, je razposlal na vse strani sveta kup brzojav, pa je sedaj v uradu sede čakal na odgovore.

Komaj je bil odprl svojo knjigo pravljic, ko je začel zvoniti telefon. „Zelo nujno sporočilo, gospod Reeder“, je dejal mož pri centrali. „Imate zvezo z New Scotland Yardom“.

Reederja je čakalo presenečenje. Bil je komisar, ki je govoril.

„Našli smo Hallatya. Ali hočete priti?“

Crez tri minute je bil Mr. Reeder

že v Scotland Yardu in v komisarjevem uradu.

„Živ?“ je bilo, prvo vprašanje.

Komisar je odkimal.

„Ne. Mrtev“.

Mr. Reeder je globoko vzdihnil.

„Jaz sem se tega bal. Hallatyjeva spretnost mi je povzročala skrbi. Pa seveda, ni imel pižame, kaj ne?“

Komisar ga je debelo pogledal.

„Pa so nekam čudne te Vaše be sede. Ne, na sebi je imel nekakšno uniformo; izgledal je kakor kakšen sluga pri dvigalih.“

TEORIJA GDA. REEDERJA

Tistega popoldne je drvel neki človek, na velikem in močnem motociklu, po poti iz Colchesterja proti Clactonu. Ustavil se je za hip, da je vprašal za pot proti Harvichu, ker se je bil, kakor je izgledalo, zgubil. Ko se je odpeljal dalje, je po isti poti privozil svetlo pobarvan in popolnoma zaprt kamijon, ki je ubral isto pot, kakor motociklist. Nekega kmeta je presenetilo pokanje, a se je bil prav tako va ral, kakor nekoč Mr. Reeder. Misli je, da prihaja to pokanje od motocikla. Kamijon se je za nekaj časa ustavil, nakar je spet nadaljeval svojo pot. Kmet ni več mislil na to, dokler ni krenil proti domu. Videl je tedaj truplo nekega človeka, ki je ležalo na pol v jarku, na pol pa na travi ter bilo oblečeno v temnomodro uniformo. Mrtev je bil in strele je bil dobil v hrbet. Motocikelj je bil izginil, a videli so se sledovi koles na poti in v travi. Potem pa se je sled izgubila.

Detektivi, ki so prihтели iz Colchesterja, so našli na cesti steklene drobce, pripadajoče razbiti svetilki. Našli so tudi vrečico, ki je skoro gotovo pripadala žrtvi, a bila je prazna.

Hallaty je imel lase popolnoma ostrižene in brke obrite, poznalo pa se je, da si je bil pred kratkim pustil rasti lasi tudi na sencih. Ko so pregledali obleko, niso našli nobene imena ali drugega znaka, ki bi bil omogočil ugotovitev istovetnosti, a ko so mu slekli uniformo, so videli, da je imel na prav takšen sebi pižama iz svile, karšnega je nosil nesrečni Reigate.

Mr. Reeder se je brž peljal do Essexu, na kraj nesreče. Pregledal je truplo in okrog polnoči se je vrnil v London.

Petorica „višjih“ se je bila spet zbrala na posvetovanje in Mr. Reeder je razlagal svoje mnenje:

„Hallaty je bil preveč spreten. Oni so sumili, da ima načrt, kako jih bo prevaril. Ne smete pozabiti, da je bil letalec in da je imel svojo letalo na axfordskem letališču. Ko je šel tja z namenom, da bo aparat uporabil, je ugotovil, da je bilo letalo tako poškodovano, da mu ni moglo služiti. To so bili naredili možakarji iz previdnosti. Hallaty je moral korati z njimi, ali pa poginiti. Še v zadnjem hipu je upal, da jih bo ukanil. Ta-le torbica, je bila najbrž napolnjena s plenom iz Harwicha. Jasno je, da je nameraval v Harwich. Tam je imel kovčeg in potni list. Drugega je imel v Brightonu. Ali veste, da se človek pelje la-

hko iz Brigtona v Boulogne na luksuznih izletniških ladjah“.

„In Vi ste to vedeli?“, je vprašal šef z občudovanjem.

Mr. Reeder je naredil obraz človeka, ki se zaveda svoje krivde.

„Sumil sem nekaj, da je kaj takšnega možno“, je odgovoril. „Dejstvo je, da znam misliti tako, kakor mislijo zločinci. Jaz se zamislim v njihovo kožo, pa postopam tako, kakor bi oni postopali, in po navadi zadenem v pravo. Ni ga na Angleškem nobenega zaliva, ki bi ga moji agentje ne bili temeljito pregledali in prtljaga gospoda Hallatya je bila že celih petnajst dni v mojem varstvu.“

Bil je zelo truden, pa je rad stopil v vozilo, ki mu ga je policija ponudila, da se popelje domov. A Vasi je bil zelo izmučen, se je pa le pobrigal, da je poskrbel za svojo lastno varnost tako temeljito, kakor ni bil do tedaj še nikoli storil. V družbi nekega agenta je pregledal svojo hišo od zemlje pa do strehe. Pregledal je vrt in šel celo v klet, ker se je zavedal, da je bil tega dne naredil napačen korak, ko je bil šel obiskat hišo v Lincoln's Inn Fieldsu ter izpraševati onega umazanega in razcapanega človeka.

Naslednjega jutra, ob šestih, je še trdno spal, ko ga je zbudil telefon, postavljen poleg njegove postelje. Vstal je in se je močno začudil, ko je slišal in spoznal glas, in tresel se je.

„Ali Vas lahko danes vidim, Mr. Reeder... čim prej? Nekaj strašnega sem doživela“.

Krojačnica in trgovina

z vsemi moškimi potrebščinami. Na izbero Vam nudi po zmernih cenah vsakovrstno angleško blago, kakor tudi vsake vrste vzorca.

Sebastijan Mozetič

Calla OSORIO 5025 - PATERNAL

Zobozdravnika

Dra. Dora Samojlovich de Falicov

Dr. Félix Falicov
Dentista

Trelles 2538 - Donato Alvarez 2181
U. T. 59 La Paternal 1723

Zapomnite si
naš novi naslov

"NOVI LIST"

Buenos Aires
Lavalle 341, Escr.316

JARMIENTO 1017

ORDINIRA OD 10 DO 12 I 14 DO 20 SATI

ZDRAVIMO

SIFILIS 606-014. — Moderno zdravljenje
BLENORAGIA. — Moderno zdravljenje brez bolečin. — Prostatitis vnetja in spolne bolezine.
KRVNE BOLEZNI. Slaba kri — švahost.
SRCE. Srčne napake — hibe.
ZELODEC. Čreva — krislina — jetra.
Zelodčne bolezni se zdravijo, vzrok, od kje izvira bolezen, profesorju Glassner, zdravniku univerze na Dunaju.
KOSTNE BOLEZNI. Sušica.
REVMATIZEM in OBISTIL. Kila — zbadanje.
GRLO, NOS, UHO. Zdravljenje mizlice.
ŽENSKÉ BOLEZNI. Maternica, jajčnik, čiščenje (posebni oddelek)
OTROŠKE BOLEZNI. Rakitika — otrpelost.
NERVOZA Glavobol.
Zarki X — Diatermia — Zarki ultravioletoas
LABORATORI ZA KRVNE ANALIZE — Wasserman — Tur — Izpuščaji — lišaj.
Lastni senatoriji z nizkimi cenami — Operacije za vse bolezni: jetra, obisti, zelodec, maternica, spolovilo
GOVORIMO SLOVENSKO
Urniki: od 10. do 12. in od 15. do 21. Ob nedeljah in praznikih od 9. do 12.

Pregled SAMO \$ 3.-

Ob nedeljah dopoldne pregledamo brezplačno vsakega, ki se nam predstavi s tem listom

ZA POUK IN ZABAVO

KOLIKO ČASA BO MOGLA ZEMLJA REDITI PREBIVALSTVO

Pariška akademija znanosti se je pečala s predavanjem vseučiliškega profesorja Matignona, ki je skušal odgovoriti na vprašanje, koliko časa bo zemlja še mogla svoje prebivalstvo preživljati.

Matignon je na podlagi statistike iz l. 1929 ugotovil, da ima zemlja sedaj kaki dve milijardi prebivalcev. Ti dve milijardi porabite vsako leto za 20 milijard frankov živeža. 60 odst. tega ogromnega konzuma pride na Evropo, čeprav ima Evropa samo 500 milijonov ljudi. Ker pa število prebivalstva vsako leto raste — samo v Evropi znaša prirastek 3 milijone ljudi na leto — bi iz tega sledilo, da bo na svetu kmalu zmanjkalo živeža za vse. To se pravi, da zemlja ne bo mogla več preživljati svojega prebivalstva.

Če pa vpoštevamo ogromna ozemlja Rusije, Mehike, Brazilije in drugih južnoameriških držav ter Avstralije, katera doslej takorekoč niti obdelana niso, je jasno, da bo zemlja še dolgo let mogla preživljati svoje prebivalstvo, najsi se tako narašča. V Evropi je posebno Španija tista dežela, kjer je še zelo mnogo neobdelanih zemljišč.

Na podlagi teh podatkov in računov je izračunano, da bi zemlja lahko še 20.000 let redila svoje prebivalstvo, četudi bi se to v tej meri množilo, kakor se je doslej. Uvaževati pa je še treba, da bo kemija v prihodnjih stoletjih brez dvoma našla še sredstev, kako bi materi zemlji to njeno nalogo olajšala.

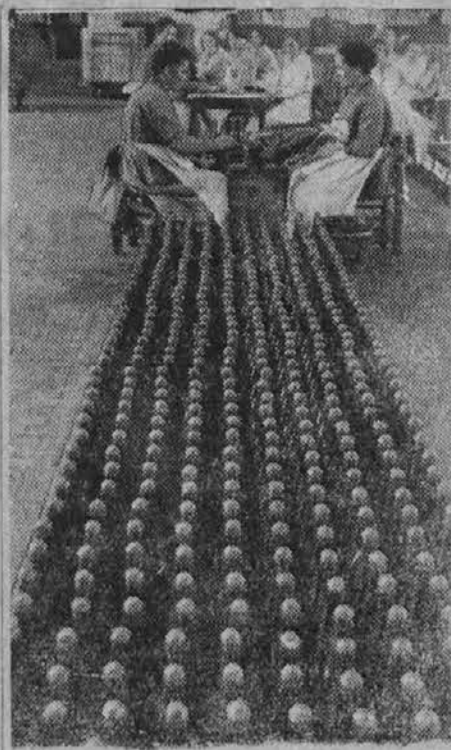
ZALOSTEN KONEC DVEH LETALCEV

Pariški list "Petit Journal" poroča iz Dakara, da sta meseca junija dva francoska vojaška letalca zašla v hud vihar, ki ju je zanesel nad portugalsko Gvinejo. Tam sta bila prisiljena pristati. Domačini, ki so še udani ljudožrstvu, so ju umorili in požrli.

Francoski častnik je v zvezi s portugalskimi oblastmi natančno preiskoval sled za obema pogrešanima letalcema. Preiskava je ugovila, da sta oba letalca še živela, ko sta pristala na močvirnih tleh portugalske Gvineje ob izlivu reke Rio Cacheo. Nato so zaslišali tam prebivajoče domačine, ki pa niso hoteli o obeh letalcih dati nobenih pojasnil. Zato je skoro gotovo, da so ju kani-bali res požrli.

KOLUMBOV ZEMLJEVID

Iz Newyorka poročajo: V reviji "Geographical Review" poroča Pavel Kahle, da so pred kratkim v Starem Serajlu v Carigradu našli redek turški zemljevid sveta. Kahle pravi,

Prohibicije ni več: Francoske delavke pripravljajo steklenice starega vina, namenjenega v Ameriko

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

da je ta karta v zvezi s Kolumbovim zemljevidom, ki ga je uporabljal Kolumb, ko je odkril novi svet. Turški zemljevid je najbrže neposredno prerisan s Kolumbovega originala, ki pa se je medtem izgubil. Zemljevid je risan na pisanem pergamentu v velikosti 86 x 60 cm ter je ležal v Serajlu že več sto let. V upanju, da bo morda vendarle še mogoče dobiti Kolumbov original, ki morda tudi leži še kje v turških arhivih, so turške oblasti organizirale iskanje za tem dokumentom. Iščejo ga člani muzeja in razni svetovni učenjaki.

NENAVADNA POMOTA

Mr. Allen Sparling, 22 letni učenec letalske šole, je moral napraviti zadnji pilotski izpit, in sicer je moral leteti z angleškega letališča Lympne. Odletel je torej v Croydonu. Kmalu je izgubil izpred oči letalskih uslužbencev. Letel je, kolikor so ti mogli videti, proti Lympnu. Sredji vožnje pa je v gosti megli izgubil orientacijo. Ker pa ni vedel, kje naj pristane, je letel naprej. Med tem je nastopila že noč in ni videl ničesar. Končno je pa vendarle zagledal pod seboj luči večjega mesta. Čudno se mu je zdelo le to, da letališče ni razsvetljeno. To mesto pa ni bil Lympne, ampak francoski Calais, tostran morskega preliva, ki loči Anglijo od Francije. Skoraj celo uro je revež krožil nad mestom, da bi našel primeren prostor za pristanek. Komaj se je toliko ognil, da ni podrli hišnih dimnikov in pristal na — bulvarju. V svoje največje začudenje je šele od stražnika zvedel, da je preletel Rokavski preliv in da je v Calaisu.

MLAD JUNAK

V Trsteniku na polotoku Pelješcu v Dalmaciji se je v pristanišču pripetil dogodek, kakršnega more kronika le redko zabeležiti in ki zasluži, da ga omenimo, ker v resnici predstavlja junaški čin malega dečka. Na mesnem pomolju so se igrali trije sinčki Avgusta Dominisa, šoferja na finančnem motornem čolnu. Najstarejši 8 letni Srečko se je oddaljil od svojih bratcev, od katerih je eden star 4, drugi pa 6 let. Zadržal sta gledala morje, ki je pljusalo ob pomolj. Bila sta vsa zaverovana v morske pene. Naenkrat jima je spodrsnilo in oba sta padla v penec se morje. Z oken precej oddaljenih hiš so ljudje opazili strašen prizor in hiteli k morju. Njihova pomoč pa bi bila zaman, če ne bi v tem trenutku 8 letni bratec utopljenec pokazal pravega junaštva. Na klice ljudi: „Na pomoč!“ se je Srečko obrnil in ko je videl, da bratcev ni več na pomolju, je stekel proti označenemu mestu. Brata sta se že potapljala. Srečko je brez premišljanja in obotavljanja kar oblečen skočil v hladno morje, zgrabil brata za lase in ju vlekkel do stopnic pomolja. Med tem so bili na pomolju že drugi ljudje, ki so vsi prestrašeni prihitali ter vzeli onemogla brata iz rok drznega osemletnega junaka. Vse tri bratce so hitro nesli domov in jih preoblekli in okrepcali. Vsi prebivalci Pelješca občudujejo junaškega malega rešitelja.

KAKO RASTEJO RUSKA MESTA

Ruska mesta so po vojni hudo narasla. Ob 16. obletnici revolucije so objavili statistiko o ruskih mestih. Mestnega prebivalstva je l. 1914. bilo v Rusiji 25. milijonov, l. 1933. ga je bilo pa že 39 milijonov. Moskva šteje danes 3.572.000 prebivalcev, Harkov, glavno mesto Ukrajine, 646.000 (l. 1914. le 313.000). Tudi nova mesta v Sibiriji so naglo narasla. Magnitogorsk ima že 230.000, Kibinogorsk 40.000 prebivalcev, Stalinsk v Kavkazecu, ki je l. 1914. imel le 2000 duš, jih ima danes 249.000.

Mamice demonstrirajo v Dublinu: priporočajo bojkot proti angleškim vojnim filmom

Velik požar v Ensenadi

Sedem delavcev umrlo med plameni

V nedeljo okrog 9. ure je prišlo v Ensenadi, v čistilnici nafte, ki je last Državnih petrolejskih vrelecev, do hude eksplozije, ki je povzročila velik požar, kateri je naredil preko pol milijona pesov škode. Prihitei so ognjegasci iz Berissa, Ensenade in La Plate in po treh urah naporega dela se jim je posrečilo obvladati ogenj.

Ker je bila nedelja, je bilo v čistilnici le malo oseb. Inž. Alberto Cespuj in neki delavci sta se rešila, sedem delavcev je pa našlo stransko smrt med plameni. Ponesrečenci so sami argentinski državljani. Ta grozna nesreča je naredila velik vtis v vsej deželi. General Justo si je dal natančno poročati o katastrofi pa tudi o položaju prizadetih družin.

Pogreb ubogih žrtev se je izvršil v ponedeljek ob velikanski udeležbi ljudstva iz Ensenade, La Plate ter bližnjih krajev.

SOKOLSKO DRUŠTVO "LA PATERNAL", priredi dne 31. t. m. svoj prvi

SILVESTROV VEČER

v proslavo druge obletnice samostojnega obstoja s sledečim sporedom:

1. Vinko Vodopivec: "VENCEK", orkester
2. Dr. Ant. Dolinar: "VENCEK SLOVENSkih NARODNIH", mešan zbor
3. V. V. "KAKRŠEN GOSPOD TAK SLUGA", burka iz vojaškega življenja v 1 dej.
4. "SLOVO STAREGA IN PRIHOD NOVEGA LETA", živa slika.

Po končanem sporedu pa se bomo zabavali s plesom do zore, pri katerem svira društveni orkester.

Buffet bo v društvenih rokah in po ceni

Prireditve se bo vršila v dvorani "ASOCIACION DE SOCORROS MUTUOS", v Calle VENEZUELA 3989 (štiri kvadre od Rivadavije, v višini 3900), točno ob 21. uri.

Prometna sredstva za prihod in odhod so sledeča: Subterráneo Anglo-Argentino postaja "Medrano": Tranvije Anglo-Argentina št. 2, 5, 26, 27, 44, 73, 84, 85 in 97. Tranvije Lacroze št. 5, 8, 12, 13 in 22. Omnibusi: Columbia št. 84. — Ciudad de Buenos Aires št. 4. — G. A. T. M. št. 91. — Villa Lugano št. 1. — Brockway št. 101, La Nación št. 10 — La Capital št. 82. — Velez Sarsfield 80 —

K številni udeležbi vabi vse naše rojakinje in rojake

ODBOR.

SPOLNE BOLEZNI

Zdravimo kapavico, sifilis, kožne in krvne bolezni ter živčno in spolno slabost. Razpolagamo z najmodernejšimi zdravstvenimi pripomočki in najnovejšimi napravami.

DIATERMIJA — X-ŽARKI — ULTRAVIOLETNI ŽARKI — LABORATORIJ ZA ANALIZE

HITRO IN SIGURNO ZDRAVLJENJE BREZ BOLEČIN

POSEBEN ODDELEK ZA ŽENSKE

Vodijo ga specializirani zdravniki in babice — Pod ugodnimi pogoji sprejemamo bolnice v popolno oskrbo. — Hitro zdravljenje nerednega čiščenja.

SAMO 40 PESOV

stane popolno zdravljenje kapavice

Zdravimo tudi na tedenske obroke od \$ 5

Gran Instituto Médico Abasto

3284 - CORRIENTES - 3284

II. nadstropje

Specializirani zdravniki, diplomirani na tukajšjih in na inozemskih univerzah sprejemajo od 10. do 12. in od 15. do 21. ure.

Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. ure.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Kako so španske stranke plakativale zidove povodom zadnjih volitev

ŽENSKI KOTIČEK

Hudi zločini mlade ženske

Pred več leti se je v portugalskem mestu Castello Branco mlado in čedno dekle poročilo z revnim mladeničem, ki je bil navaden knjigovodja pri listu "Patria Nova". Mladi mož se je pisal Dagist. Ker je mlada žena imela dobre zveze, je svojega moža kmalu spravila k podružnici neke lizabonske banke. Nekaj mesecev kasneje je mladi Dagist že bil prokurist. Banka je vedela, da ima mlada žena v banki naloženo veliko denarja, zato je rada ustregla njenemu priporočilu.

Ko je preteklo od tega 10 mesecev, je bilo neko noč v bančno podružnico vlomljeno in iz depoja ukradenih 17.000 dolarjev, katere je tam shranil neki tujec. Banka je morala škodo poravnati. Najprvo so osumili, da je denar ukradel knjigovodja Korref, pozneje pa so začeli sumiti mladega prokurista Dagista. Nihče pa ni slutil, da je prava povzročiteljica vloma, katerega je res izvršil Dagist, njegova mlada in lepa žena. Ker so Dagista vedno zasledovali in zasliševali, je to strlo njegove živ-

Zimska moda v Evropi: razkošen, kožuh iz hermelina

ce, da je obolel. Mlada žena je svojega moža odpeljala v sanatorij. Naenkrat pa je v banko prišla vest, da se je Dagistu na poti v sanatorij tako omračil um, da je skočil z drvečega vlaka in se ubil. Danes vemo, da je satanska ženska, ki je nad možem imela vso oblast, reveža prisilila, da si je končal življenje.

Točno ob letu nato je žalujoča vdova odložila žalno obleko ter se začela sprehajati s svojim novim zaročencem, ravnateljem tovarne sardin. Teden dni nato je postarni gospod sporočil javnosti svojo zaročniko z gospo Dagist. Kmalu je bila poroka. Meščani Castella Branco so strmeli. Stari mož je prodal svojo hišo ter odpotoval s svojo 32 let mlajšo ženo po svetu. Bolan se je vrnil čez nekaj mesecev in iskal zdravniške pomoči dr. Abrantesa. Po 2 in pol letnem hudem trpljenju je nekdanji veseljak, stari ravnatelj, umrl. Ob njegovi smrtni postelji sta mu stala ob strani njegova mlada žena in zdravnik dr. Abrantes.

L. 1931 se je zdravnik poročil z vdovo. Po mestu so se pa začele ši-

riti čudne govorice. Minilo je eno leto, dve leti, ko je v Lizaboni nenadno umrla premožna zdravnikova sestra, katera ni bila poročena. Ker je njen brat dr. Abrantes "slučajno" tedaj bival v glavnem mestu, je lahko sam ugotovil, da je sestra zadela kap. "Iz previdnosti" je poklical na posvet še nekega drugega lizabonskega zdravnika, ki je potrdil Abrantesovo diagnozo.

Pred nekaj tedni pa je gospa dr. Abrantes odpotovala v Lizabono. Med tem pa so doma njenega moža, zdravnika dr. Abrantesa, našli mrtvega. Poleg njega je ležala prazna posodica, iz katere je izpil strup, in pa poslovilno pismo ženi. To pot je dr. Abrantes bil res previden in je posebej pisal enako pismo še slovečemu odvetniku in policiji. Ta pisma so obenem testament in izpoved. Na podlagi teh pisem so gospo dr. Abrantes aretirali, ko se je vrnila iz Lizabone. Zdravnik je namreč v pisemih priznal, da je na prigovarjanje žene zastupil svojo sestro ter zastupil tudi drugega moža svoje žene. Ker se je bal, da bo žena, ki tako hlepi po denarju, da se ne plaši nobenega zločina, nekega dne tudi njega umorila, zato je naredil konec sam.

Sedaj v Lizaboni pričakujejo velike sodne obravnave, ki bo sodila to satansko žensko.

Migljaji za hišne gospodinje

Mleko se ne bo tako hitro zagrizlo v vročini, če ga malo osladiš in potem zavreš. (Na en liter mleka eno žličko sladkorja).

Salicila ali drugih sredstev, ki jih uporabljamo za konzerviranje sadja nesmemo nikdar kuhati, nego jih vmešamo šele nazadnje.

Pri mezgah ne lupi sadja in ga tudi čim manj pretlači, kajti sadje ima najmočnejše sestavine baš tik pod olupkom.

Da porcelanaste skledje v pečici ne počijo, kadar pečeš kipnike, posaj prej pečico s soljo. Sol vleče nase

vročino, kipnik se, pri tem lepo speče.

Prerezano limono obvaruješ plesnobe, če jo deneš v čašo, ki je do polovice napolnjena s kisom.

Prerezana čebula ne splesni, če jo obesi na žebelj: skozi nenarezano

Kozu za evropsko modo 1933

stran pretakni nitko in jo obesi tako, da bo odrezana stran obrnjena navzdol. Črez prerez se napravi tenka mrenica, ki obvaruje čebulo plesni.

OLGA VASILENKO

Modistka

Buenos Aires, San Martin 522

II. nadstr.

Ena izmed najbolj razširjenih modnih revij v New Yorku je priobčila ta-le model poročne obleke iz črne svile kot najnovejšo modno idejo.

IZ BUENOSAIREŠKE KRONIKE

TEŽKA NESREČA NA DELU

V ul. Santa Fe 2051 se je zgodila v petek popoldne velika nesreča, ki je zahtevala tudi eno človeško žrtev. Pri stavbi je bilo zaposlenih kakšnih petnajst delavcev. Streha se je nenadoma vdrla in so ruševine pokopale mnogo izmed zaposlenih mož. Nekateri so se sami rešili izpod lesa in materiala, priti pa so moralj tudi ognjegasci, da so začeli brž odkopavati one, ki so bili močno zasuti. Posrečilo se jim je odkopati tri še žive, dasi težko ranjene zidarje, četrti, neki Nicolás Moligani, pa je bil že mrtev.

Druga nesreča na delu se je istega dne dogodila tudi na "Mercadu de Abasto". Glavni capataz je tam padel z višine 18 metrov ter se tako pobil, da je črez nekaj ur izdihnil v bolnišnici.

POD AVTO STA PRIŠLA

V torek popoldne sta se dogodili na Boki dve težki prometni nesreči. V ul. Pedro Mendoza je neki avto povozil 9-letnega dečka Alberta C. Troisija, v ul. Brandzen pa je prišla pod vozilo 5-letna deklica Névida Echevarría. Oba otroka sta kmalu po nezgodi izdihnila radi zadobljenih težkih poškodb. Šoferja sta pod ključem.

Z NOŽEM GA JE

Brata Juan in Oscar Palacios sta se prepirala v stanovanju v ul. J. B. Alberdi 5191. Po daljšem prerekanju je Oskar zgrabil za nož in brata težko ranil v trebuh. Ranjenca so spravili v bolnišnico, napa-dalca pa za zamrežena okna.

KRVAVA TRAGEDIJA

V ponedeljek zjutraj se je odigrala težka drama v Ciudadeli, v ul. Ing. Almorati.

Neki Fermín Couseicao, star 32 let, se je bil zagledal v Marijo Pardiči, staro 18 let. Tej ljubezni pa se je protivil Marijin stric Nuncio Pardiči, ker je imel za dekle že izbrana drugega ženina. Nečakinjo je radj tega vedno nadzoroval, da se ni mogla sestajati z zaljubljenim Fermínom. To je bilo vzrok, da je mladenič izvršil žalostno tragedijo. Ob 6.30 zjutraj je v označeni ulici počakal na svojo izvoljenko in njenega strica; ko sta prišla mimo, je skočil pred njiju ter večkrat ustrelil iz samokresa, nato pa planil na ranjenca še z nožem. Ko so prihiteli ljudje, je bilo dekle že mrtvo, njen stric pa se je zvijal v mlakj krvi. Napadalec, ki je zločin izvršil najbrž v trenutku hipne blaznosti, je tedaj prišel spet k zavesti, vrgel proč orožje ter začel bežati. Pozneje so ga našli mrtvega v neki drugi ulici. Zastrupil se je bil.

SMRTEN PADEC S KOLESA

V ponedeljek popoldne se je peljal po ul. Marmol z veliko brzino neki Jaime Uthurrald na svojem kolesu; s sabo je vozil tudi 12-letnega dečka Vincenteja Aмосa. Na višini ul. México je kolesar tako naglo okrenil kolo, da je dečka vrglo na tla. Prebil si je lobanjo in je revček med vožnjo v bolnišnico izdihnil.

MEDICINAL NEWS

Največja klinika v Buenos Aires

10 ZDRAVNIKOV - SPECIALISTOV. 12 KONZULTORIJEV.

POSEBEN ODDELEK ZA SPOLNE BOLEZNI. Zdravljenje na obroke po 10.— \$ na mesec

ŽENSKI ODDELEK. Načelujeta mu zdravnica in zdravnik, ki sta specializirana v porodništvu in v vseh ženskih boleznih

SPLOŠNA KLINIKA. Jetika, bolezni srca, želodca, jeter, obisti, črevesja itd.

ODDELEK ZA X-ZARKE. Radioskopija. Radiografije po 10. — \$ vsaka.

ODDELEK ZA ELEKTRIČNO ZDRAVLJENJE. Višinska svetloba, ultravioletni in infrardeči žarki. Najmodernejši stroji.

POSEBEN ODDELEK ZA OTROKE.

LABORATORIJSKI ODDELEK. Vsakovrstne analize.

SANATORIJSKI ODDELEK. Sprejemamo po nizkih cenah in v popolno oskrbo bolnike, ki so pod stalnim zdravniškim in kirurškim nadzorstvom.

ZOBOZDRAVNIŠKI ODDELEK. Izdiranje zob brez bolečin. Nizke cene. Umetna zobovja.

Ko čutate, da niste zdravi, pridite k nam, kjer vas bodo pregledali strokovnjaki, ki prav tako postopajo z revežem kakor z bogatinom.

KONZULTACIJE SO BREZPLAČNE
ZDRAVIMO TUDI NA MAJHNE MESEČNE OBROKE

GOVORIMO SLOVENSKO

Sprejemanje strank od 9.—12. in od 15.—21.

Ob nedeljah in praznikih od 9—12.

U. T. 35, Libertad 5410

28 SUIPACHA 28

